

april 1968
17e jaargang

Redactie:

D. Roethof-Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

Administratie:

Oudegracht 152
Postbus 114
Utrecht

Verschijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V E

	<u>Blz.:</u>
<u>RADIO-UITZENDINGEN</u>	48
<u>HUMANITAS</u>	
Bundeling hulpdiensten (Trouw)	49
Stichting Dienstencentrum voor bejaarden (Rotterdamsch Nieuwsblad)	49
Gezinsverzorging (Arnhemsche Courant)	50
<u>HUMANISTISCHE STICHTING VOOR HUISVESTING VAN BEJAARDEN</u>	
Bejaardentehuis te Apeldoorn (Apeldoornse Courant)	51
<u>HUMANISTISCHE GEESTELIJKE VERZORGING VOOR MILITAIREN</u>	
Brief van een aalmoezenier aan een dienstplichtig militair (Ego)	52/53
<u>VAN ALLE KANTEN</u>	
Herdenking ds. Martin Luther King	54
Telegram	
Bijeenkomst te Utrecht	
Televisie-uitzending (Het Vrije Volk)	55
Over ontwikkelingshulp (Dagblad voor West-Friesland)	55
Forumdiscussie te Oss (Brabants Dagblad)	55
Geen humanisten in Utingeradeel? (Friese Koerier)	55/56
Speak-out (Amersfoortsche Courant)	56/57
"Niemand gaat voor zijn plezier scheiden.." (Alg. Handelsblad)	57/58
Humanisme en Arbeid (Gooi en Eemlander)	58/59
Humanistische Vormingsleiders in Friesland (Friese Koerier)	59
De dood: een vertraagde film (Dagblad van het Oosten)	59/60
<u>INTERNATIONAAL NIEUWS</u>	
Waarschuwing aan Schütz (Frankfurter Allgemeine)	61
<u>HUMANISTISCH NIEUWS</u>	
H.O.I.	62
Jeugdkampen	62

RADIO-UITZENDINGEN

- 12/5 9.45-10.00 uur: Mevr. M. Rood-de Boer: "Moderne helden" (Hilv. I)
- 19/5 9.45-10.00 uur: A. Struyk: "Geweld is in" (Hilv. I)
- 26/5 9.45-10.00 uur: Annie Romein Verschoor: "Vier eeuwen na Heiligerlee.
Wat herdenken wij?" (Hilv. I)
- 2/6 9.45-10.00 uur: Mevr. R. Swelheim-de Boer, zenuwarts: "Enkele as-
pecten van de abortus provocatus" (Hilv. I)

De Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk
"HUMANITAS"

Bundeling hulpdiensten

Uit Trouw van 29 maart:

"In de Rivierenbuurt is een algemene hulpdienst van vrijwilligers gestart. Enkele maanden geleden hebben de gezamenlijke kerken in deze buurt het verzoek gericht tot het bestuur van het Sociaal-Cultureel Wijkcentrum om de oprichting van een sociale hulpdienst voor dit stadsgedeelte te bevorderen en wel in samenwerking met alle bij het wijkcentrum aangesloten groeperingen.

In afwachting van de vestiging van een van de door de gemeente aangekondigde wijkposten in de Rivierenbuurt, zal voorlopig de sociaal raadsman van het wijkcentrum gaan fungeren als centrale figuur. Het adres van het wijkcentrum (Rijnstraat 113, tel. 714292) wordt dan ook de centrale post van de hulpdienst. De diakonieën van de Maranathakerk, de Waalkerkgem. en de Maarten Lutherkerk het Sociaal Charitatief Centrum van de Thomasparochie, de Contactcommissie van de Joodse gemeente, Humanitas, de Unie voor Vrouwelijke Vrijwilligers en het Groene Kruis zijn in de werkgroep Hulpdienst vertegenwoordigd. Met de reeds bestaande vrijwilligersgroepen der kerken is afgesproken om tot een nauwe samenwerking te komen, zodat over en weer hulp geboden wordt. Gezien het grote aantal bejaarden in de Rivierenbuurt (2.857 mannen en 4.071 vrouwen - op een totale wijkbevolking van 48.879 is dit 15 pct) verwacht men vooral veel hulpaanvragen voor bejaarden, maar de hulpdienst is in principe bedoeld voor allen die om welks reden dan ook hulp nodig hebben. Iedereen die meent dat hij voor hulp in aanmerking komt (alleen geen financiële hulp!) kan een beroep doen op de Hulpdienst Rivierenbuurt".

Uit het Rotterdamsch Nieuwsblad van 25 maart:

"In een speciale vergadering van de wijkraad voor IJsselmonde is vrijdagavond het verslag besproken dat de "Commissie Dienstencentrum" had opgesteld in verband met de oprichting van de "Stichting Dienstencentrum voor bejaarden".

Ook werden de statuten goedgekeurd.

In de stichting zullen elf leden zitting hebben, die zijn voortgekomen uit de Stichting voor Gereformeerd Maatschappelijk werk, Humanitas, het Katholiek Maatschappelijk Centrum, de Stichting Kerkelijke Sociale Arbeid der Hervormde Gemeente en de U.V.V. Voorts uit leden van de Kruisraad en de Rotterdamse Raad voor de Gezinshulp en Gezinsverzorging. Voor de wijkraad zullen zitting hebben mej. T. Hofmeester en de heer J.G.C.F. de Nobel".

Uit de Arnhemsche Courant van 25 maart:

"Drie van de vijf in Arnhem opererende stichtingen voor gezinsverzorging hebben de handen ineengeslagen. Het zijn de Arnhemse Stichting voor Gezinsverzorging, het Centrum voor Maatschappelijk Werk en Gezinsverzorging van de Hervormde Gemeente en de Vereniging voor Maatschappelijk Werk Humanitas. De samenwerking ligt voorlopig alleen nog in het vlak van de gezinsverzorging.

Uit de besturen van de stichtingen zal een nieuw, zeven man sterk bestuur worden geformeerd.

De nieuwe combinatie, die als naam Arnhems Centrum voor Gezinsverzorging zal dragen, heeft de beschikking over ruim honderd gezinshulpkrachten.

Er zijn vijftientig gediplomeerde gezinsverzorgsters, vijftientig helpsters voor hele dagen en vijfenveertig verzorgsters met een gedeeltelijke dagtaak.

De stichtingen Pius X (RK) en de Gereformeerde Instelling zijn dus nog niet in de nieuwe combinatie opgenomen.

Drie overwegingen hebben ten grondslag gelegen aan de vorming van het Arnhems Centrum voor Gezinsverzorging:

- De hulpverleningsmogelijkheden zullen rechtvaardiger worden verdeeld;
- De concentratie zal kostenbesparend werken;
- Door de bundeling zal de werfkracht voor gezinsverzorgsters groter en intensiever worden.

Leidsters, gezinsverzorgsters en helpsters komen in dienst van de nieuwe stichting!"

Humanistische Stichting voor Huisvesting van
Bejaarden

De Nieuwe Apeldoornse Courant van 3 april berichtte:

"De commissie tot oprichting van een bejaardentehuis op Humanistische grondslag heeft overeenstemming bereikt met de Gemeente over de vestigingsplaats. Het gebouw dat de naam "Huize Mandala" zal krijgen zal komen op een terrein in de wijk Orden, begrensd door de Polhoutlaan, de doorgetrokken Sportlaan en de Marezatenstraat.

Humanistische Geestelijke Verzorging voor
Militairen

Aan het maandblad EGO van april 1968 ontleen wij het hoofdartikel:

"Mij bereikte het verzoek om opzending van uw GV-kaart naar de administratie van de Stafbatterij, in verband met uw overgang naar de Geestelijke Verzorging van het Genootschap het Humanistisch Verbond.

Ofschoon ik uw vrijheid als volwassen mens natuurlijk wil eerbiedigen, mag ik u er op opmerkzaam maken dat het toetreden tot het Genootschap het Humanistisch Verbond betekent dat u uit de Geestelijke Verzorging van de r.k. geestelijke verzorger valt. Het heeft tot consequentie dat uw GV-kaart zal worden gewijzigd en uw halsplaatje. In geval van "nood" zal men dan een beroep doen op de humanistische verzorger u bij te staan.

Ik meen u op deze consequenties te moeten wijzen. Verder laat ik aan u de keus".

Het bovenstaande briefje van een aalmoezenier aan een dienstplichtig militair die van de katholieke geestelijke verzorging naar de humanistische was overgegaan kwam op ons bureau terecht. Het lijkt ons de moeite er de volgende aantekeningen bij te maken.

1. Er is geen sprake van dat een militair die deelnemer wordt aan de humanistische geestelijke verzorging daarmee ook lid wordt van het Humanistisch Verbond.
In tegendeel, wij hebben tientallen keren geschreven dat wij op geen enkele wijze de mensen op dit punt willen beïnvloeden.
2. Voor zover mij bekend is er tot nu toe geen enkele regeling die vaststelt dat de militair die deelneemt aan de humanistische geestelijke verzorging daarvan melding op zijn halsplaatje moet hebben.
3. In de brief wordt gesuggereerd dat een militair die aan de humanistische geestelijke verzorging deelneemt in geval van "nood" en indien hij dat zou wensen geen priesterlijke hulp zou kunnen verkrijgen.

Het is goed nadrukkelijk vast te stellen dat iedere deelnemer aan de humanistische geestelijke verzorging die in nood of op een ander ogenblik de hulp van een priester wenst dit wat ons betreft ogenblikkelijk zal krijgen, tenzij de priester deze hulp zou weigeren, maar ik kan niet aannemen dat de aalmoezenier dit bedoelt.

Al met al er wordt in dit briefje wat suggestief en dreigend opgetreden tegen een jongeman die de euvele moed had de voorkeur te geven aan de humanistische geestelijke verzorging. Het lijkt mij geen "fijne" methode om toe te passen bij de overgang van militairen van de ene geestelijke verzorging naar de andere.

Bovenstaande brief van een aalmoezenier bereikte in oktober vorig jaar ons bureau. We hebben er toen bijgaande opmerkingen bij geschreven en die aan de betreffende aalmoezenier toegezonden met het verzoek er zijn commentaar op te geven dat we dan tegelijkertijd met onze opmerkingen zouden publiceren. We hebben sindsdien niets van de aalmoezenier gehoord. We hebben nog een paar maanden gewacht en gaan nu dus tot publicatie over.

We willen overigens geen personen treffen, vandaar dat in de brief en in onze opmerkingen de namen zijn weggelaten. En verder willen we graag normale en prettige contacten met onze godsdienstige collega's!"

VAN ALLE KANTEN

Herdenking ds. Martin Luther King

Telegram

Naar aanleiding van de dood van Martin Luther King heeft het Humanistisch Verbond een telegram gestuurd aan de "Nationale Vereniging ter bevordering van het welzijn van niet-blanken in Amerika" (N.A.A.C.) Hier volgt de inhoud van dit telegram:

"Het bestuur van het Humanistisch Verbond heeft met grote ontsteltenis kennis genomen van de verachtelijke sluipmoord op ds. Martin Luther King, voorvechter van burgerrechten en menselijkheid. Moge zijn ongeëvenaarde voorbeeld, waarvoor heel de wereld hem dank verschuldigd is, niet slechts voortleven in de menselijke geschiedenis, maar vooral ook voor de komende generatie een aanmoediging zijn om menselijke relaties in zijn geest op te bouwen.

Wij geven in overweging te bevorderen dat zijn sterfdag wordt geproclameerd tot dag van de gelijkwaardigheid der mensen. Wij betuigen u onze diepe deelneming".

Bijeenkomst te Utrecht

De "Werkgroep Christendom en Humanisme" belegde op 8 april een herdenkingsbijeenkomst in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te Utrecht. De avond werd geopend door pastoor J.M. Vendrik; burgemeester en mevrouw De Ranitz behoorden tot de talrijke aanwezigen, onder wie zich vele jongeren bevonden. Prof.dr. J.W. Schulte Nordholt, hoogleraar in de geschiedenis en de cultuur van Noord Amerika aan de universiteit te Leiden noemde in zijn toespraak "King een man van zijn gemeenschap: hij was neger, Amerikaan, christen en mens. King heeft het probleem van de identiteit proberen op te lossen door zwart en wit te zijn. Hij heeft dat gedaan zonder een Uncle Tom te worden, die tegen de blanke opkijkt, of door de Black Powerbeweging te steunen. Hij is hierbij steeds principieel te werk gegaan". De voordrachtskunstenaar Otto Sterman bracht vervolgens proza en poëzie van Amerikaanse schrijvers ten gehore, een schrijnende aanklacht in al hun bittere eenvoud. Daarna nam prof.dr. J.P. van Praag het woord.

"Deze zei dat de lafhartige moord op dominee King ingrijpt in het lot van alle mensen. Wij hebben het gevoel aan het begin van grote rampen te staan. Op de moord op Kennedy volgde de hevige strijd in Vietnam. De rellen na de moord op King voorspellen nu ook al niet veel goeds. Iedere grootheid kent zelfstandigheid. Het is aan degenen die achter blijven deze zelfstandigheid te tonen en uit te voeren datgene wat ons heeft geboeid in deze man. De vraag is welke taak wij kunnen verrichten. Het is makkelijk te zeggen hoe de Amerikanen het hadden moeten doen, maar laten wij ook eens denken aan hoe wij het hadden moeten doen met de hier wonende Italianen, Turken en Surinamers". (Utrechtsch Nieuwsblad van 9 april).

Televisie-uitzending

Het Vrije Volk van 9 april wijdde enkele goedkeurende regels aan de televisie-uitzending van het Verbond op 8 april:

"Beide televisienetten zaten gisteravond boordevol goede programma's. We hebben de gehele avond dan ook moeten kiezen en schakelen. Om 7 uur won Aaf Bouber het in een aangrijpende uitzending van het Humanistisch Verbond. De 82-jarige oud-actrice hield dank zij meevoelende vraagjes van Joes Odufre (buiten beeld) een monoloog, die zo openhartig was, als je zelden op de televisie ziet"

Over ontwikkelingshulp

Het Pastoraal Concilie heeft zich deze maand te Noordwijk actief bezig gehouden met de bespreking van een uitvoerig rapport over ontwikkelingshulp. De heer H. Lips, die ditmaal als vertegenwoordiger van het Humanistisch Verbond optrad (prof.dr. W. van Doorn was verhinderd) heeft bij die gelegenheid het woord gevoerd; het Dagblad voor West Friesland van 9 april schreef:

"De uitwerking kreeg nogal wat aandacht. Twee studenten van het Insititute of Social Studies (de één uit Nigeria, de ander uit Perzië) beklemtoonden de noodzaak om missie en ontwikkelingswerk scherp gescheiden te houden.

De vertegenwoordiger van het Humanistisch Verbond, de heer H. Lips, sloot zich hierbij aan en drukte twijfel uit aan die gescheidenheid: het één duikt steeds in het ander op dacht hij, ook in de stukken van het concilie.

De heer Lips verwachtte, dat er een grote algemene ontwikkelings-samenwerking kan ontstaan, maar vreesde dat te sterke binding tussen missie en ontwikkelingswerk die samenleving in gevaar zouden brengen".

Forumdiscussie te Oss

Het Brabants Dagblad van 22 maart schreef over een discussieavond te Oss gehouden het volgende:

"In het Parochiehuus aan de Kromstraat hield het Humanistisch Verbond te Oss gisteravond een belangwekkende, openbare forumdiscussie. Doel hiervan was om de belangstellenden - dit waren er omstreeks vijftig op deze avond - te informeren over de verschillende geloofsovertuigingen en om de gemeenschappelijke punten en verschilpunten te doen onderkennen. En als zodanig was de bijeenkomst geslaagd te noemen. Aan de discussie gingen inleidingen vooraf van de drie forumleden drs. J. Hofland O Carm., pastoor te Oss, ds. J.J. Brinkman, gereformeerd predikant te Oss en dr. H. Bongers, humanist uit Oosterbeek. Zij gingen diep in op vragen en opmerkingen die van de zijde van de aanwezigen werden gesteld, hetgeen een vruchtbare dialoog mogelijk maakte".

Geen humanisten in Utingeradeel?

Tijdens een raadsvergadering in Utingeradeel (Friesland) benoemde de gemeenteraad de gemeentesecretaris en een wethouder tot bestuursleden in een stichting voor de oprichting van een verzorgingstehuis voor bejaarden.

Maar, zo schreef de Friese Koerier van 26 maart, "toen merkte het raadslid de heer J.J. Sjoerdsma (PvdA) op, dat in de statuten van de stichting wèl wordt voorzien in de vertegenwoordiging van de doopsgezinde gemeenten, de gereformeerde kerken en Nederlands hervormde kerken in het bestuur, maar dat men niet had gedacht aan een humanist.

Burgemeester Anker merkte toen op: "Maar de humanisten zijn ook niet georganiseerd in onze gemeente". De heer Sjoerdsma deelde toen mee, dat dinsdagavond in Akkrum een afdeling van Humanitas zal worden opgericht. De raad was het toen wel eens met de suggestie van burgemeester Anker, het stichtingsbestuur voor te stellen, naast de 4 plaatsen voor de kerkelijke bestuursleden ook nog een plaatsje vrij te maken voor een humanistische collega".

Speak-out

De afdeling Amersfoort van het Humanistisch Verbond heeft een speak-out georganiseerd over partijvernieuwing. Namens de VVD was de heer H.J.L. Vonhoff aanwezig, namens de Christen-radicalen dr. M. Hulden, namens de P.v.d.A André van der Louw en voor D. 66 sprak H.J. van Lookeren Campagne. De Amersfoortsche Courant van 30 maart schreef:

"En daarmee begonnen meteen de moeilijkheden, want de CPN en PSP protesteerden, dat geen vertegenwoordiger van hun groepering op het sprekerslijstje stond. "Technisch onmogelijk", zei de voorzitter van wie PSP-voorman Wagenaar overigens ruimschoots de gelegenheid kreeg om zijn duit in het zakje te doen. De bijeenkomst was boeiend dankzij vooral het optreden van Vonhoff, die om de haverklap naar de microfoon greep en een interruptie te lozen. Daardoor aangemoedigd kwamen de mensen in de zaal los. De sprekers kregen het niet makkelijk. Van Lookeren Campagne met name had de grootste moeite om het merk van D '66 duidelijk zichtbaar te maken. Daar was vooral zijn minder slagvaardig optreden schuldig aan. Wat hij zei klonk overtuigend.

Een vragensteller was van mening, dat D '66 de boot had gemist door de deur niet open te maken voor de uitgetreden KVP-radicalen. Dat hebben we bewust niet gedaan, aldus de heer Van Lookeren Campagne, omdat de ronselmanier ons niet aanstaat. D '66 wil eerst wachten tot het ontploffingsproces onder de partijen is voltooid. Pas dan streeft zij naar een progressieve concentratie van gelijkgezinden.

Nog moeilijker kreeg D '66 het toen de voorzitter na een gloedvol betoog van PvdA-er Van der Louw, waarin hij pleitte voor een stembusakkoord voorzien van de etiketten medezeggenschap in de bedrijven - andere Vietnampolitiek - nieuw cultuurbeleid, of de heer Van Lookeren Campagne met dit stembusakkoord mee wilde gaan. De pleitbezorger van D '66 wilde met een paar mooie formuleringen aan het rechtstreekse ja of nee ontkomen maar door enkele attente toehoorders werd hij onmiddellijk op zijn aarzelingen geattenteerd. Applaus was er ook voor dr. Van Hulden, die heftig en duidelijk het uittreden van de radicalen uit de KVP motiveerde. Volgens de

heer Hulten was weggaan de enige keus omdat slechts zo een progressieve politiek kon worden gerealiseerd, waarvan de dragers niet meer voortdurend zouden zeuren over uitgangspunten maar het oog zouden richten op doelstellingen. De prijs van de duidelijkheid gaat naar Vonhoff, die kort en acceptabel de geschiedenis van de partijen aanstipte en met een voorbeeld een gat sloeg in de bewering van Van der Louw als zou op ontwikkelingshulp dik worden verdiend. Vonhoff baseerde zijn betoog voornamelijk op de stelling, dat de sociaal-economische ongelijkheid geen noodzakelijk kwaad maar een noodzakelijk goed is, omdat daardoor een optimale materiële welvaart voor allen geschapen wordt. Het einde van de aantrekkelijke avond kwam pas tegen middernacht!

"Niemand gaat voor zijn plezier scheiden..."

Het Algemeen Handelsblad nam op 29 maart een uitvoerig interview op met mr.dr. M. Rood-de Boer. Wij citeren hieruit:

"Mijn visie op mensen is optimistisch. Ik ga uit van vrije, volwassen wezens. Die trouwen uit vrije wil, en wanneer zij willen scheiden moet dat mogelijk zijn, zonder wettelijke belemmeringen. De houding van kerk en maatschappij is altijd geweest: je bent getrouwd en je móet het uitzitten. De kruisgedachte, de idee dat de mens lasten moeten dragen, speelt daarin mee. Maar daar is het huwelijk toch niet voor bedoeld. Dat is de visie van mr.dr. M. (Madzy) Rood-de Boer. Zij is allerm minst een suffragette, maar een rustige realiste die nu voldoende speling ziet in de maatschappelijke opvattingen, om een verandering in de huwelijkswetgeving mogelijk te maken. "Er is de laatste jaren een frappante openheid en evolutie in het denken over het huwelijk gekomen. Een paar jaar geleden werd de discussie over de onbevredigende rechtsregels bijna alleen in juridische vakkringen gevoerd. Nu houden de damesbladen zich ermee bezig, en dat is goed. Ik heb het gevoel dat wij met z'n allen daarin volwassener worden!"

"U zult te horen krijgen: wat komt er van de maatschappij wanneer iedereen maar kan scheiden wanneer hij wil?" antwoordde mevrouw Rood dat zij dat bezwaar al vaak heeft gehoord: tijdens lezingen in het land en in de lessen aan de Sociale Academie. "Wat heeft de maatschappij eraan wanneer mensen getrouwd blijven die dat niet willen? Wie het huwelijk als instituut, als heilig instituut wil bekijken moet zich ook realiseren wát hij dan verdedigt. Trouwens, in protestants-christelijke en katholieke kring zet men achter die onontbindbaarheid ook al een vraagteken. Iedereen is er langzamerhand wel van overtuigd dat de huidige echtscheidingsgronden (overspel, kwaadwillige verlaten langer dan 5 jaar, zware lichamelijke mishandeling, vrijheidsstraf langer dan 4 jaar) ontoereikend zijn. Er is veel gesproken over een vijfde grond, iets als: grondige ontwrichting van het huwelijk. Maar, al doordenkende en pratende met anderen, ben ik tot de conclusie gekomen dat ook dáár geen oplossing is. Je krijgt dan onvermijdelijk wat wij juist wilden voorkomen, namelijk dat de rechtbank zich moet gaan buigen over de vuile was van een huwelijk

en dat dergelijke zaken misschien bewezen moeten worden. Mijn conclusie is dus, hoewel ik het zelf in het begin een griezelig idee vond: laat mensen scheiden wanneer zij beiden daartoe besloten hebben, of wanneer één der partners dat wenst.

Over de rol van de gehuwde vrouw in de maatschappij: Ik zou er liever van uitgaan dat ieder meisje, net zoals iedere jongen, een vak leert of een goed beroep kiest. Niet als overbrugging tot het trouwen, maar als werkelijke activiteit en vervulling. Ik geloof dat je door werken een wezenlijk ander mens wordt, het maakt een vrouw ook tegenover de man meer waard. Het sprookje van de vrouwelijkheid, van de vrouwelijke vervulling moeten wij kwijtraken. Lees Betty Friedan maar, haar *Feminine Mystique*. Elke vrouw zou na haar huwelijk eigenlijk haar beroep moeten aanhouden, al is het maar een halve dag per week, gewoon om er in te blijven.

Ik heb ze op mijn lezingen gehad, de onbevredigde vrouwtjes van dertig, die tegen muren opvlogen, omdat ze alleen maar thuis op de man bleven zitten wachten.

Het is misschien lelijk van mij maar dat worden straks misschien de leden van *Divortium*.

Ik heb gescheiden vrouwen boos horen zeggen: "Ik heb alles voor hem opgegeven". Dat is natuurlijk onzin. Anderen zeggen: "Mijn man wilde niet dat ik ging werken". Ik geloof dat niet, ik geloof dat een man alleen vraagt wat de vrouw graag wil dat hij zal vragen. Veel vrouwen willen dat de man wat autoritair optreedt, en dingen verbiedt die ze uit het knusse huis zou halen".

Humanisme en Arbeid

De Gooi en Eemlander van 15 maart publiceerde een bespreking van het rapport "Humanisme en Arbeid":

"Ruim twee jaar nadat de Humanistische Stichting Socrates een commissie had benoemd, die zich een oordeel moest vormen over de betekenis van de arbeid voor de mens, is het eindrapport verschenen: "Humanisme en Arbeid".

Uitgangspunt van het onderzoek vormden de enorme veranderingen die zich in de loop van de tijd ten aanzien van de aard en plaats van de arbeid in de menselijke samenleving hebben voltrokken. Van het rapport is een gespreksschema ontworpen, dat op aanvraag bij het Centraal Bureau van het Humanistisch Verbond verkrijgbaar is.

In "Humanisme en arbeid" wordt het de beslissende vraag genoemd of het moderne arbeidsbestel aan de beginselen van menselijke vrijheid, gelijkwaardigheid en verantwoordelijkheid beantwoordt. Nadere concretisering van deze begrippen achten de rapporteurs echter niet in die mate voor alle humanisten gelijk, dat men van een humanistische maatschappij-beschouwing kan spreken. Een algemene humanistische beoordeling van de samenleving wordt wel mogelijk geacht zolang alle te beoordelen verschijnselen op de mens worden betrokken.

De arbeid, schrijven de rapporteurs, moet worden gezien als uiting van de mens en als middel tot zelfverwezenlijking. In en door arbeid dienen menselijke waarden vervulling te vinden.

"Het streven naar medezeggenschap van de werknemers mag niet minder ver reiken dan een gezamenlijke zeggenschap van alle deelnemers aan het arbeidsproces. De leiders moeten door de ondergeschikten worden gekozen, hun bevoegdheden van hen ontvangen en zich over het gebruik daarvan tegenover hen verantwoorden".

"Er moet meer aandacht en waardering komen voor de arbeidsvrije sfeer", luidt een der conclusies. "In de Westerse maatschappij staat de arbeid teveel centraal, ook bij de waardering van de mens. Zeer veel nadruk valt op actief, produktief en creatief zijn, zeer weinig op beschouwelijheid, zelfinkeer en denken. Zowel naar de persoon als naar de maatschappij gezien zijn arbeidssfeer en arbeidsvrije sfeer twee verschijningsvormen van dezelfde levenssfeer. Gevaren die de arbeid bedreigen, zoals massalisatie en depersonalisatie, bedreigen ook andere gebieden van het leven".

Humanistische vormingsleiders in Friesland

In de Friese Koerier van 12 april lezen wij:

"Het is de Gewestelijke Commissie voor het Humanistisch Vormingsonderwijs in Friesland gelukt een cursus tot stand te brengen voor de opleiding van vormingsleiders. Deze cursus, de zevende, welke van start gaat in den lande, omvat twintig avonden, verdeeld over een jaar. Er zal gedoceerd worden in de vakken: humanistiek, godsdienstfenomenologie, filosofie, psychologie, pedagogie, sociologie, groepsdynamica en het ontwikkelen van vormingsprogramma's. Met de cursisten wordt een oriënterende bespreking gehouden op 16 april 's avonds in het NVV-gebouw te Heerenveen. Nu ook in het noorden van Nederland een zgn. applicatie-cursus voor humanistische vormingsleiders gaat starten is het wenselijk dat hieraan enige aandacht wordt besteed om duidelijk te maken waarom het Humanistisch Verbond dit werk allemaal doet en waarom op deze wijze?"

De dood: een vertraagde film

Het Dagblad van het Oosten van 14 maart gaf een weerslag van een rede van Dr. Daan over het probleem van leven en dood.

Wij citeren hieruit:

"Thans is het zo dat een stoffelijk overschot nog "behoort" aan de familie. Daar het echter een nuttige bron kan zijn voor de zieke mens zal in de toekomst de wet in dezen veranderd moeten worden. Organen van patiënten, die door reanimatie bijv. niet meer geholpen kunnen worden en slechts kunstmatig in het leven worden gehouden, zullen in de toekomst gebruikt moeten worden om andere mensen te kunnen genezen. Het is een verschrikkelijk beeld, maar ik geloof dat het op de duur niet meer is te keren". Aldus dr. Daan, rustend longarts in een bijeenkomst, gisteravond belegd in de Grote Zaal op het Kerkplein. Dit was het tweede "gesprek" tussen humanisten, katholieken en protestanten. Thans was de Ned. hervormde gemeente de uitnodigende partij. Dr. Daan sprak als medicus én als humanist.

Bij de discussie kwam o.m. naar voren dat de medicus tenslotte steeds staat voor zijn eigen norm, zijn eigen verantwoordelijkheid. Hij moet echter wel de moed kunnen opbrengen van "zijn" Olympus af te dalen teneinde de familie trachten duidelijk te maken wat er met de patiënt aan de hand is. Dit kan bijzonder moeilijke problemen opwerpen. Vooral als de medicus van mening is dat het moment is gekomen de reanimatie af te breken. Dan kan die persoonlijke norm in botsing komen met de (levensbeschouwelijke) opvatting van de familie of de gemeenschap!

INTERNATIONAAL NIEUWS

Tijdens een Paasweekeinde-conferentie, gehouden te Asilomar in Californië, werd de bekende kinderarts Dr. Benjamin Spock door de American Humanist Association uitgeroepen tot "Humanist van het jaar".

In Engeland verschijnt na 84 jaar lang stand te hebben gehouden, het tijdschrift "The Rationalist Annual" niet meer. Het werd in 1884 gesticht onder de naam "Agnostic Annual" en in een van de eerste nummers besprak T.H. Huxley destijds de term "agnostic". Er is nu een nieuw blad voor in de plaats gekomen: "Question", onder redactie van o.m. Hector Hawton. Het eerste nummer van Question is het februari-nummer.

De I.H.E.U. heeft een dringend beroep gedaan op alle humanistische groeperingen in de wereld om zo veel mogelijk aandacht te besteden aan het feit dat de U.N. het jaar 1968 uitriep tot "Internationaal jaar voor de rechten van de mens".

In het maart-aprilnummer van het Amerikaanse blad "Humanist", een uitgave van de American Humanist Association komt een van de laatste artikelen van de hand van ds. Martin Luther King voor: "the future of integration". Dit zeer lezenswaardig artikel eindigt met de woorden: Wij zullen in staat zijn spoedig de dag te beleven waarop mensen uit heel dit land, blanken en zwarten, Joden en niet-Joden, Protestanten en Katholieken elkaar de handen zullen reiken en de woorden van de oude negrospiritual zingen: eindelijk vrij, eindelijk vrij, dank Almachtige God, wij zijn eindelijk vrij...

(ontleend aan "Humanist", mrt./apr.)

Waarschuwing aan Schütz

De gemeenschap Berlijn van de "Humanistische Union" heeft onlangs de burgemeester van West-Berlijn, Schütz, gewaarschuwd voor een nog verdere bespreking van de grondrechten van samenkomsten in de stad Berlijn. Men acht de plannen van Schütz in strijd met enkele grondwettelijke bepalingen en in de brief aan de burgemeester zegt de Union dat men bereid is met alle daartoe beschikbare wettelijke middelen ten strijde te trekken tegen Schütz's plannen. Zo nodig zal men een uitspraak van het hoogste gerechtshof over de kwestie vragen.

(Frankfurter Allgemeine van 28-2-68).

HUMANISTISCH NIEUWS

Het Humanistisch Opleidings Instituut biedt de mogelijkheid tot het volgen van een tweetal grotendeels parallel lopende opleidingen:

Leergang A: een driejarige opleiding tot humanistisch geestelijk raadsman/-vrouwe.

Leergang B: een driejarige opleiding tot vormingsleid(st)er.

De colleges worden op zaterdag gegeven.

De cursus draagt gedurende twee jaar het karakter van een reeks inleidings- en aanvullingscolleges waarin steeds wordt verwezen naar de vakliteratuur. In het derde jaar volgen de cursisten gedurende tien maanden een stage.

In de loop van de cursus worden de volgende vakken gedoceerd:

humanistiek, filosofie, andragogiek/pedagogiek, psychologie, sociologie, humanistiek m.b.t. geestelijke verzorging en vorming, groepswork, kennis van de bijbel, van het christendom, van de niet-westerse religies en van het georganiseerde humanisme.

Het secretariaat van het H.O.I. is gevestigd te Utrecht, Oude Gracht 152, (postbus 114), tel. 030-24641.

Jeugdkampen

De verzorging van de kampen voor jongeren van 10-15 jaar is in zijn geheel overgedragen aan de Humanistische Werkgroep Jeugd en Jongeren. Voor 1968 organiseert deze groep 1 tentenkamp van 29 juni tot 6 juli te Rijssen. De kosten bedragen f 70,-- exclusief de reiskosten van en naar Rijssen. Dit kamp is bestemd voor kinderen van 10-12 jaar. Voor 13-15 jarigen zijn er twee tentenkampen te Helvoirt, namelijk van 6-16 juli en van 7-17 juli. De kosten bedragen f 95,-- exclusief de reiskosten van en naar Helvoirt.